

som de var, da jeg selv arbejdede som Svend, da fik jeg 6 Kr. om Ugen og fri Station. I 1918—19 steg Arbejdslønnen til det højeste, og i Aar har jeg maattet give en Svend, som havde staaet 4 Aar i Lære og var blevet Svend i Foraaret, 84 Kr. i Ugen for 8 Timers Arbejde om Dagen. Tidligere arbejdede vi fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften og befandt os vel derved, nu skal vi nøjes med de 8 Timer.

Jeg spørger Landmændene, om de tror, man saa kan arbejde for de samme Priser som tidligere. Under Krigen var det saadan, at de unge, som kunde deres Fag, tog ind til de store Maskinfabrikker i Byerne, og det var der ikke noget at sige til, for der kunde de have en Timefortjeneste af op imod 3 Kr. Ligeledes var det forstaaeligt, at de, der blev tilbage, forlangte en god Betaling for deres Arbejde. Det var ganske almindeligt, naar Smedene ude omkring i Landet søgte Folk, og man traaf Aftale med en eller anden, at denne da sagde: Skal jeg beslaa Heste, vil jeg have et passende Tillæg, for man udsætter sig altid for mere ved det Arbejde, og der gaar noget mere Tøj til. Dertil kom, at vi fik en ret dyr Ulykkesforsikring. Der er ingen, der maa betale saa meget i Ulykkesforsikring som Smedene, og nu er der ogsaa kommet noget, som hedder Ansvarsforsikring. Ved en Dom i en Sagovre i Arden i Jylland blev det slaaet fast, at en Smed var pligtig til at yde Erstatning, hvis en Hest kom til Skade under Arbejdet — ihvorvel jeg synes, det er uforstaaeligt. Alt dette koster. Og Smeden selv skulde jo ogsaa have noget at leve af for at kunne drive sin Forretning; selv om han ikke fik saa meget som Svenden, skulde han jo dog leve.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Pinstrup, at man har truffet Aftale med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger om eventuelt Indkøb af Materiale, saa at man kan faa Varene til en billig Pris. Jeg siger til det ærede Medlem: Det er godt, og vi Smede haaber, at vi kan faa Lov til at blive Medlemmer af Brugsforeningerne og faa vort Jern og vore Kul til samme Priser som andre Medlemmer. Vi er interesserede i at faa Varene saa billigt som muligt, saa at vi efterhaanden kan faa Priserne sat ned. Smedenes Organisation har allerede 2 Gange sat Priserne ned, og i en nær Fremtid vil de atter blive nedsat; vi har altid fulgt med, vistnok i højere Grad end nogen andre.

Men saa kommer det værste. Man vil lade unge Mennesker rejse rundt i Landet og beslaa Heste, idet Folk selv vil købe

Skoene, og saa bliver der ikke noget for Smedene at bestille. Ja, det kan jo være; men jeg er bange for, det bliver en tvivlsom Fortjeneste, man faar ved den Fremgangsmaade. De unge Mennesker vil neppe arbejde for ingenting, og der skal nu ogsaa lidt mere til at beslaa Heste end at tage et Par Sko, Søm og en Hammer i Hænderne; jeg har lagt adskillige Tusinde Sko under Heste, men jeg har endnu aldrig kunnet lægge nogen Sko under, som den kom fra Fabrikken — de maa først omdannes i Ilden. Om ikke andet maa de Mennesker dog have en Feltesse med. Hvis man sparer lidt paa Smederegningerne, tror jeg, denne Fremgangsmaade i høj Grad vil fordyre Dyrslægerregningerne. Der er et Par Steder, hvor Stemmningen er blevet saaledes opgejlet, saa man er gaaet til Aktion og har oprettet Andelsmedier — der skal være en paa Fyn, og der er vist en paa Lolland-Falster. Men nu vil jeg henstille, om ikke Landmandsforeningen eller det ærede Medlem Hr. Pinstrup kunde faa fat i et Aarsregnskab fra en af disse Smedier. Det vilde være det bedste Grundlag til at bedømme, om vi har taget for meget. Lad os faa fat i et virkelig ædrueligt Aarsregnskab, saa at vi kan se, om Smedene har faaet for meget for deres Arbejde. Jeg tror, man vil faa et helt andet Indtryk.

Skomageren synes, at Skrædderen faar for meget for det Tøj, han skal have syet. Skrædderen synes, han maa give Bageren for meget for Brødet, Bageren mener, han giver Slagteren for meget for Kødet, Landmændene synes, de giver Smedene for meget, o. s. v. Det er den Opfattelse, der breder sig. Der var en Landmand, som sagde til mig i Gaar: Nu har vi faaet billigere Bagere, og vi har faaet billigere Slagtere, nu mangler vi bare, at Smedene ogsaa skal blive billigere. Jeg tror, at naar vi faar det gaaet rigtigt igennem, vil man se, at enhver søger at faa saa lave Priser frem som muligt for Konkurrencens Skyld, for der er Konkurrence i alle Fag; og jeg vil henstille til det ærede Medlem Hr. Pinstrup at arbejde for, at det gode Forhold, som har hersket mellem Landhaandværkerne, Smedene og Landbruget, fremdeles som hidtil skal bestaa. Jeg staar her paa denne Plads som et Eksempel paa dette gode Samarbejde. Jeg henstiller, som sagt, at man bevarer dette Forhold. Jeg tror, at det vil baade alle Parter, og jeg tror, at det vil kunne blive til Skade, hvis man paa alt for stærk Vis søger at uddybe den Kløft, som muligvis maatte være kommet frem ved Misforstaaelse.